

MAZÁN TÚL

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 Havi előfizetés ...
 Féléves előfizetés ...
 Éves előfizetés ...
 Egy évi adó ...

Megjelenik minden nap, ahétvéni és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyváradi, Szilágyi Dezső-u. 8.
 A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXIII. évfolyam 37. szám. Nagyváradi Csütörtök, 1917 február 15.

Győzelmes harcaink a valeputnai uton.

Több mint 1200 fogoly, 12 géppuska, 6 aknavető, 3 ágyú.

Keleti harctér. Budapest, február 14. (Hivatalos.) Mackensen vezértábornagy hadserege. Különös esemény nem történt.

József főherceg vezérezredes hadseregharcvonala. Békástól délre több orosz előretörést visszatarítottunk. A valeputnai uton csapataink rohammal elfoglaltak egy orosz állást, amelynek visszaszerzésére az ellenség később már hasztalan intézett erős ellentámadásokat. 23 tisztet és 1200 főnyi légénységet fogtunk el, 12 géppuskát, 6 aknavetőt és 3 ágyút zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala. Nincs jelenteni való.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Höfer.

Vilmos császár a háboru okozóiról.

— Milyen barbárok a németek?! —

Budapest, február 14. (Saját tudósítónk től.) Bécsi új jelentik: Müller János német költő kihallgatáson jelent meg Vilmos császárnál. A költő a Neue Freie Presse ma reggeli számában igen érdekesen írja le audienciájának lefolyását.

A császár nagy elragadtatással beszélt Müllernek legújabb drámájáról, aztán az irodalomról és a művelődéstörténetről.

— Tudja-e ön — mondta a császár — hogy mi Belgiumban minden templomot, minden régi műemléket gondosan kijavítottunk, minden dolgot, aminek történelmi becsé, értéke van megvédelmeztünk és restauráltunk. Igen, mi németek ilyen barbárok vagyunk!

Müller megemlítette azt a levelet, amelyet Vilmos császár a birodalmi kancellárhoz írt és abban a központi hatalmak békejavaslatát megokolja.

A császár bólintott:
 — Igen ezt a levelet meg kellett írnom, ezt a lépést meg kellett tennünk.

Tudja meg az egész világ, hogy kik azok akiknek a háboru további győzelmét köszönhetik!

— Az emberek — folytatta a császár — már majdnem elfelejtik — hogy az antan a serajevói gyilkosokat védelmesít. Mily rövid a világ emlékezőtehetsége! A gyilkosok kezdettől rájuk vetették árnyékukat. Részint az igazság és a becsület az, ami velük szemben győzelemre segít minket.

A buvárhajóhareról szólva a császár ezt mondta:

— Nézze az európai szemlegéseket és olvassa az évéd választ. Örök időkre készült dokumentum az. Valamennyi szemleges tudja már, hogy mennyire kell becsülni erőnket, de békére irányuló akaratunkat is. A kis államok akarata bizonyos tekintetben most áll első ízben szemben az angol-szász világgal. Napoleon kontinentális sár-lata megvalósul.

Heves harcok az Ancrénél.

Berlin, február 14. A nagyfőhadiszállás jelenté:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. Az Ancrén északi partján az ellenség igen heves tűzérési előkészítés után és tetemes gyalogsági erők harc-bavetésével folytatta támadásait. Dél előtt két ízben támadott. A Sairetől délre mindkét támadást közel harcban visszautasítottuk. Azokat a csapatokat pedig, amelyek az are-onal előtt megvetették lábukat, szuronnal elűztük.

Az Ancrénél északra és délután a folyótól délre is további megerősítések készen-lébe helyezését figyeltük meg, amelyeket tűzérsegtünk hatásos megsemmisítő tűz alá vett egészen a Sommeig. Más szárazszo-ron és az éj folyamán erős volt a tűz-herc.

A német trónörökös hadserege. Felderítő előretöréseink a Saint M cheli haj-lásban és a Vogézek nyugati lejtőjén eredménnyel jártak.

Több orosz állást elfoglaltunk.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege. Különös esemény nem volt.

József főherceg vezérezredes harc-vonala. A Masoianecnél szakaszban csapa-taink tegnap újabb eredményeket vívtak ki. Az oroszok több állását rohammal elfoglaltuk és heves ellentámadásokkal szemben megtartottuk. A foglyok száma 23 tisztre és több mint 1200 főnyi légénységre, a zsák-mány 3 ágyúra, 12 gépfegyverre és 6 akna-veetőre emelkedett.

Mackensen vezértábornagy hadserege.

Markovits és Weinberger cégnél

Telefon 11-09 raktáron lévő áru február hó 15-ig leltári árban lesz árusítva. Telefon 11-09

Különös figyelembe ajánljuk fehérnemű készleteinket, a legdusabb választékban, valamint a napokban érkezett divat blúzokat és tavaszi kelmeiket! Olcsó méter árak! Mérték szerinti rendelések! Közismert jó női szabóság.

portja. A Szereth és a Duna mentén tüzérségi harc és őrségek csatározási.

Visszavert olasz támadások.

Macedóniai front.

A Cserna hajlásban az olaszoknak a Paralovótól keletre emelkedő magaslat visszacsúszására indított támadási erős tüzelés dacára teljesen eredménytelenek maradtak.

Ludendorff, első főszállás-mester.

A buvárhajóharc.

A buvárhajóharcnak az a feladata, hogy azokat az utakat veszélyeztesse, amelyek a nagy kikötők felé vezetnek, a kikötők felé, amelyek nemcsak sok hajót fogadhatnak be, hanem a ki és berakodáshoz szükséges rakatakkal; nagy vasúti összeköttetésekkel rendelkeznek. Csak ezeket a kikötőket kell szigorúan ellenőrizni, ilyen pedig kevés van. A part többi része pedig kikötők nélkül való és a hajók ott semmiképpen ki nem köthetnek. A legjobb esetben végtelen időrabló munka árán sikerülhet a nyílt tengeren horgonyzó hajóról csónakkal a part valamely laposabb részére szállítani embereket és árukat, ez azonban csak olyan csempész felét jelentene, amit pedig a jelen körülmények között egészen kihagyhatunk a számításból. Az ellenség kikötőit természetesen nagyszáru körben megvédi aknamezőkkel, kis hadihajókkal, vagy hadihajókként használt kereskedelmi gőzösökkel, amelyek a megérkező szállítmányokat be is katasztrólik a kikötőbe.

A kereskedelmi flotta rakodótér-fogata ilyen nagy részének negatív célok szolgáltatása való állítása már megában véve is egyik nagy sikere volt a buvárhajóharcnak.

Most nagy kerülőkkel mennek a hajók, a veszedelem zónákban pedig, tehát a kikötők közelében, csak éjjel, mert az éjszaka bizonyos mértékben mégis nyújt védelmet a buvárhajókkal szemben. A nappali utazást pedig annyira hátráltatja a buvárhajóveszedelem, hogy a hajóknak állandóan oltóak-kurzusban kell haladniuk, hogy ne torpedózhassa meg őket oly könnyen a láthatatlan ellenség. Természetesen ez is rendkívül meghosszabbítja az utat. Nem mindig lehetett minden egyes hajót egész hadiflottával kísérni, és ezért egy csomó fontosabb kereskedelmi gőzöst egy szállítmányá egyesítették és az egész szállítmányt védtek a hadihajók. Az, hogy a hajóknak várnok kell, míg többen indulnak ugyanabban az irányban, szintén nagy késedelmet jelent.

De Anglia ezenfelül, féltelmere a valószínű helyzetet, a rövidlító rendszabályok egész láncolatával károsította meg súlyosan önmagát. Jegtalanul föltartóztatja a semleges hajózást, számtalan hajót avval, hogy majd később megvizsgálja őket, tétlenül vesztelgetett és ilyenformán elvonja őket a hasznos forgalomtól. A posta föltartóztatásával és kikutatásával — a részben egészen példátlan kiméltlenséggel jár el — üzleti titkokat akar megtudni, hogy jövőben ezeket az egész kereskedelemre kiterjedő ismereteket kihasználja. Ezek a levéltitoksértések és lopások azonban igen sok időt vesznek igénybe és — megint csak csökkentik a rendelkezésre álló tonnaszámot. Anglia ugyan mindent megtett és nem riadt vissza sem mitől, hogy egyre gyarapítsa a mind jobban spadó rakodótér-fogatói. Hosszányult a rendszabályai alatt amugy is súlyosan szenvedő semlegesek hajóihoz, azonban nem volt elég szene a számukra, és így százsámra veszteltek a hajók úrs szentartályokkal és a tonnák csak nem akartak gyarapodni. Kereskedelmi hajókat épített és elkobozta azokat, amelyeket hajógyáraiban mások rendelkeztek meg, sőt újabbán már a földzetet is megrekja, mert a hajóit nem elégséges, de

ez mind nem használt semmit, mert szep-tember óta minden hónapban 400.000 tonna súlyt el.

Most pedig a tonnák számának hirtelen apadása fog bekövetkezni, még mielőtt egy hajó is elsüllyedt volna. Mindenki tudja, mekkora összegeket kerestek a semleges hajótulajdonosok a háború alatt. Hajók elszülyesztése nem nekik, hanem a biztosító társaságoknak okozott kárt, ezek pedig kárpótlókat magukat a biztosítási prémium fel-emelésével; másszóval minden ellenségünk országában majdnem kizárólag a tengeralattjáró munkájára vezethető vissza a drágaság. Eddig a tengeralattjárók akkor is figyelmen-tették a hajót és legénységét és akkor is

megpróbálták menteni, ha ő rájuk néve a legnagyobb veszedelem származott belőle. Jé bér fejében tehát mindig lehetett kapni legénységét, amely a legrosszabb esetben is csak egy kényelmetlen csónakutat kockáz-tatott meg. Most a feonyegelő veszedelem miatt semmi pénzért sem lehet kapni majd matrózt és épp oly kevésbé lesz kedvük a biztosítótársaságoknak kőtet csinálni.

Nem lehetetlen, hogy ellenségeink kimé-letlen buvárhajóharcuk folytán egyszerre több millió tonna hajóit vesztene, mert a hajóit nem használhatják fel többé saját céljaira és hogy ennek következtében a válás még hamarabb megéri, mint ahogy ma csak sejteni is lehet.

Hazai Samu miniszter megválnak állásától.

Fontos katonai megbízást kapott.

Budapest, február 14. Tudósítónk jelenti telefonon:

Hazai Samu báró honvédelmi miniszter a legközelebbi napokban fontos katonai megbízatást fog kapni. Ennek következtében reaktiválni fogják és megválnak honvédelmi miniszteri állásától. Hazai báró már is Bécsbe utazott, hogy új megbízatását szolgálja. Hogy új minisztert fogják-e helyére kinevezni, avagy valamelyik miniszter helyettesíteni fogja a honvédelmi tárcában, még nem döntött el.

Angol vélemények a buvárhajóharcról.

Budapest, február 14. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: A felsőház ülésén Borethold lord beszélt a buvárhajóharcról.

— Semmi okunk sincs — mondta — a buvárhajóharc miatti rémü-letre. Rövidesen urra leszünk a tengerei veszedelem felett! Már 1915-ben is megmondottam, s következetes vagyok magamhoz bármikor, hogy a tengeri szárlat nem ijesz meg engem. Az egész csak kísérletezés és nem megfélemlítésre való. Az angol tengerügyi hivatal meg fogja semmisíteni a val bar-bárokat.

Jenlicoe admirális azt a kijelentést tette, hogy meg van elégedve a buvárhajók számával, azok soha sem fogják visszatérni.

Olasz repülők eredménytelen támadása Póla ellen.

Budapest, február 14. (Saját tudósítónktól.) Rómából a Stefani ügynökség jelenti:

Február hó 11-én repülőgépeink hatásosan bombázták Pólát, a tengerészeti arzenált és a kikötőben levő hajókat. Illetékes helyen meg-jegyzik, hogy 11-én tényleg megtámadta három ellenséges repülő Pólát, a ledobott bombák azonban sem néféle kárt nem okoztak, részben pedig a tengerbe hullottak.

Félmilliót tüznek ki a franciák minden buvárhajónkra.

Budapest, február 14. (Saját tudósítónktól.) Párisból a Havas-ügynökség jelenti:

Le Faire képviselő a kamarához javaslatot terjesztett elő, amely megbizsa a kormányt, intézkedjék olyan irányban, hogy minden semleges és szövetséges hajó személyzete, ha megsemmisít egy támadó német buvárhajót, 500 ezer frank jutalmat kapjon.

30 hajó elsüllyesztése egy nap alatt.

Budapest, február 14. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: Február 6 ikán este az angol Lloyd-ügynökség 95 elsüllyesztett hajóról tesz említést: másnap február 7-én már 125 elsüllyesztett hajó nevét közölte. Az angol hajózási vállalatokat a rendkívül nagy veszteségek igen aggasztják.

A királyné

a nagyváradai Katholikus Növédő Egyesületnek.

A Kath. Növédő Egyesület a koronázás alkalmából hódolattal üdvözölte Zita királynét a következő felirattal:

*Császári és Királyi Felség!
Felséges Urnők és Asszonyunk!*

A Nagyváradai Katholikus Növédő Egyesület legmélyebb hódolatteljes tisztelettel és kitörő lelkesedéssel üdvözi Felséged a magas királyi trónon, amelyen a magyar szent koronának ezer éves, de mindig éltető sugarai ragyogják be Felséged fennkölt egyéniségét.

Nemzeti örömlenket csak fokozza és megszenteli az a gondolat, hogy Felséges Királynénk és Asszonyunk — igazi királyi fennköltiséggel gondolkozva és érezve — most a jólétonság anyagja járta be az országot megáradott Erdély elpusztított családai főhelyeit.

Felséged nemcsak erős szívének részvétét személyes várásával csodogatta; a könnyeket saját kezével törölte le és a megtört szíveket, az anyákat, a gyermekeket a gyengéd női szív szerető és áldozatkész hatalmának meleg közvetlenségével nyugtatta meg.

Felséged valóban királyi példát nyújtott a nemzetnek, amely örömmel, lelkesedéssel, boldogsággal néz a magas trónon is melegen érző szívre, amely minden dadámnál fényesebben árasztja sugarait.

Felséged ezen keresztény és nemzeti missziója a legszentebb elhatározásokkal tölti el a Nagyváradai Katholikus Növédő Egyesületet, amely az anyák, a csecsemők, a szegények, a gyengék erkölcsi és anyagi védelmében Felséged királyi példájának soha el nem mosódó nyomdokán fog haladni.

Különös hódolattal és mély megilletődéssel néz Felségedre a Nagyváradai Katholikus Növédő Egyesület, nemcsak mint a királyi dicsőség oszlopai, hanem mint a felséges családi körének királynőjére, a példaadó hitvesre és anyára, aki fennkölt életével mutatja be egy nemzetnek a nő és anya ideálját, amely erkölcsi nagyságát a keresztény vallás megrendíthetetlen alapjából nyeri és ez képes egyedül a nő és anya eszményeit a maga tisztaságában ellenáramlattal szemben fenn tartani.

Ezen magasztos érzelmektől áthatva, legmélyebb hódolatunk nyilvánításával kérjük az eget U. á. t., hogy Felséged, hazánk fennkölt Urnőjét és Asszonyját és felséges családját minden mennyei és földi áldással halmozza el, hogy a sokáig tartó, zavar-talan boldogság áradjon rá a szent koronára és tegye azt ragyogóbbá.

Császári és Apostoli királyi Felséged iránti legmélyebb hódolattal
a Nagyváradai Katholikus Növédő Egyesület nevében

Nagyvárad, 1917 január hó.
Eteméry Ferncné, Szilágyi Dózsa,
elnöknő, prem. tanár, egyl. titkár.

Ezre a feliratra tegnap érkezett a válasz a Kath. Növédő Egyesülethez a királyné

főudvarmesterei hivatalától. A királyné kegyes válasza a következő:

A Császárné és Királyné Ő Felségének főudvarmestere.

A Nagyváradai Kath. Növédő Egyesület t. Elnökségének

Nagyvárad.

A Császárné és Királyné Ő Felsége az Egyesületnek Ő Felségeik megkoronáztatása alkalmával felterjesztett hódoló üdvözlését legkegyelmesebben fogadni méltóztatott.

Együletük emberbaráti céljai megvalósulására irányuló törekvéseik és keresztényi felebaráti szeretettől vezérelt fáradozásaiknak mindenkor legjobb eredményt kívánva, Ő Felsége engem legkegyelmesebben megbízni méltóztatott, hogy a t. Elnökséggel bazafias üdvözlésükért legmelegebb köszönetét tolmácsoljam.

Wien, 1917 február 11.

A főudvarmester:
Gr. Eszterházy Sándor.

A Katholikus Növédő Egyesület, mely tagjainak ör. feláldozó, igazi felebaráti szeretettől áthatott munkájával valóban mindenki által a legnagyobb elismeréssel honorált áldákos tevékenységet fejt ki, ezt a királynői elismerést történelmi erejű gyanút fogja őrizni. A legfőbb helyről nyert kitüntetés csak fokozni fogja a tagok buzgalomát, hogy a királyi trón magasából is haragostott keresztény felebaráti szeretet utjain tovább is lelkesedéssel és lankadatlan kitartással haladjanak.

A munkára kiadott hadifoglyok ellenőrzése.

Biharvármegye munkabizottsága figyelmezteti a vármegye gazdaközönségét az alábbiakra:

A hadifogoly felügyeleti tisztek a hadifoglyokkal való bánásmód szigorú ellenőrzésére erélyes parancsot kaptak, aminek következtében el lehet készíteni a hadifoglyokat tartó gazdaközönség, hogy rövidesen egész vármegyénél meg fog jelenni nála egy bizottság a foglyok és az azokkal való bánásmód megvizsgálására.

Különösen vizsgálat tárgyává tétetik a foglyok elemezése, elhelyezése és azok pénzbeli járandóságainak nagysága, illetve a foglyokkal való bánásmód is.

A foglyok részére az általános anyaghiány miatt a táborok ruhát és cipőt csak igen korlátozott mennyiségben tudnak kiadni, a ruhák gondozására és javítására a munkaadók vannak kötelezve, — az ellenőrző tisztek tehát utasítást kaptak, hogy ha csak egy esetben is rongyos és gondozatlan ruhát találunk, a foglyokat haladéktalanul más munkaadóhoz dirigálják. Az illető munkaadó többet hadifoglyot nem kap.

Megtörtént az az eset is, hogy beteg foglyokat kórházba, vagy a munkabizottság kikerülésével közvetlenül a táborba

küldték vissza. Erre néve az az utasításunk van az ellenőrző tiszteknek, hogy a vizsgálatoknál, ha csak egy esetben is, a munkaadónál lévő létszám nem fog egyezni a munkabizottság nyilvántartásával, amely ebből származik, hogy az ilyen esetet a munkabizottsághoz be nem jelentik, úgy a foglyok bevonása iránt azonnal intézkedjenek. A munkabizottság újból figyelmezteti a hadifoglyokat tartó gazdaközönséget, hogy minden változás, kórházba küldés, kórházból visszaérkezés, szökés, elfogatás, megzebesülés, stb. szóval minden egyes, a hadifoglyok személyében beálló változás annál is inkább bejelentendő a munkabizottsághoz, mert minden egyes fogoly személyéért nemcsak most, hanem a háború után is munkaadó nemcsak anyagiilag, hanem büntetőjogiilag is viseli a felelősséget.

Bezárják a községi iskolákat.

Március 1-ig tart a szünet.

A tüzelőanyaggal való takarékoskodás minden téren nagy változásokat idéz elő. A szokottn szigorú időjárás a legnagyobb takarékosra készíti úgy az egyeseket, mint a hatóságokat a tüzelés a világítás terén.

A magyar kormány rendelete is ezt a célt szolgálja a zárórak szigorításával, a mulatók bezárásával valamint a délelőtti hivatalos órák tartásával.

Nagyvárad városa már behozta a délelőtti hivatalos órákat, redukálta a közvilágítást.

A tegnap délelőtt Lukács Ödön polgármesterhelyettes elnöklése alatt tartott tanácsülésen a községi iskolák fűtésének kérdése is szóba került.

Komlóssy József gazd. tanácsos vetette fel a kérdést, hogy tekintettel a tüzelőanyaggal való takarékoskodás szükségére, nem volna-e célszerű egy időre az iskolákban beszüntetni az előadást, mint azt a főváros elrendelte. Kévs a fa desznák szállítása fuvarhiányában még nagyobb akadályokba ütközik. Még nagyobb baj, amely szükségessé teszi az iskolák bezárását, hogy úgy sem tud a tanúk nagyobb része iskolába járni, mert nincs cipőjük a más téli ruhájuk. A mostani mulasztást a tanév kitolásával lehetne pótolni. Kevesebb lenne a nyári szünet.

A tanácskozásba Réz Mihályt, a községi iskolák felügyelő igazgatóját is bevonták, aki adatokkal igazolta, hogy az iskolák tanulóinak nagyobb része tényleg nem látogatja az iskolát, részint betegség, részint pedig lábbeli és téli ruha hiánya miatt. Ez a szomorú valóság. Az iskoláknak március 1-ig való bezárása esetén a tanév végén lehetne két héttel meghosszabbítani az előadásokat. Kézzel pótolva lenne a mostani szünet folytán hátramaradt tananyag feldolgozása.

A tanács elhatározta, hogy február 15-től kezdve március 1-ig úgy a községi elemi, mint a községi polgári iskolákban szünetelnek az előadások.

Ezre vonatkozólag Lukács Ödön polgármesterhelyettes a következő hivatalos értesítést adta ki:

A hideg időjárás következményeképpen előállott betűzési esetekre, de meg a tartomány fűtéséről előállott nehézségekre való tekintettel a tanuló ifju-

ság egészségének megóvása céljából, a város tanácsának megkeresésére Nagyvárad városa összes községi jellegű elemi és polgári iskoláiban február 15-én a hó végéig iskolai szünetet rendeltek el.

Miről az érdekeltek szülőket, igazgatókat és osztálytanítókat ezután is értesítem.

Nagyvárad, 1917 február 14.

Lukács Ödön s. k.,
polgármesterhelyettes.

A záróra-rendelet végrehajtása.

A városi tanács intézkedései.

A záróra szigorításáról szóló rendelet intézkedéseit lapunk tegnapi számában közöltük.

A miniszteri rendelet tegnap reggel érkezett meg a városházára s a tanács már foglalkozott vele s szigorú végrehajtás végett kiadták a rendőrségnek.

A rendelet értelmében elmaradnak az összes már kitűzött hangversenyek. Bezárják a különféle kabarékat, mulatóhelyeket valamint igen helyesen, eltiltják a kávéházakban a hangzatos cimék alatt működő orfeumokat, női zenekarokat. A rendőrség intézkedett már a kávéházi kártyaszobák bezárása iránt.

A rendeletnek azon intézkedésére nézve, hogy a nyilvános helyiségekben a világítás legalább felére korlátoztassék, megbizta a tanács a rendőrséget, hogy tegye meg a kellő intézkedéseket s állapítsa meg a világítás mérvét. Ezen megállapítást azonban mindenkor a villamostelep igazgatójának közbejöttével kell eszközölnie. A rendőrség megállapítása ellen felelősségnek nincs helye.

A polgármesterhelyettes különben a következő hirdetményt adta ki:

Hirdetmény.

Ertesítem a város közönségét, hogy a m. kir. miniszterium a 613-1917 M. E. sz. a. kibocsátott rendeletével a tüelő anyagokkal való takarékoság szempontjából a következőket rendelke el:

A vendéglőknek és kávéházaknak olyan mellékhelyiségei, a melyek az üzlet folytatásához nem feltétlenül szükségesek (játéktermek, külön szobák, teke pályák stb.) általában zárva kell tartani.

A színházakat éjjeli 10 óráig tovább nem szabad nyitva tartani.

A mozgófénykép színházakat nem szabad d. u. 5 óra előtt kinyitni és éjjeli 10 óráig tovább nyitva tartani.

A korosolya pályákat éjjeli 9 óráig szabad nyitva tartani.

A cukrászdák nyitva tartásának idejére azok a rendelkezések irányadók, a melyek az élelmiszerárúszító üzletekre hatályban állanak.

A mézárós üzleteket reggeli 6 órától esti 7 óráig szabad nyitva tartani.

A mulatóhelyeket (orfeum, dalszarnok, varieté, táncopera, tánciskola stb.) valamint a hangverseny termeket további rendelkezéséig zárva kell tartani.

Valamennyi nyilvános étkező, szórakozó, üzleti stb. helyiségek belső világítását az elkerülhetetlenül szükség mértékére, de a rendes világításnak legalább felére részére kell korlátozni. Az elkerülhetetlen szükség mértékét az I-6 fokú rendőrség határozata jogosult megállapítani. Határozata ellen felelősségnek nincs helye.

Aki a rendelkezést megsérti, kifizetés követel, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és 2 hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Ez a rendelet 1917 évi február hó 15-én lép hatályba.

Nagyvárad, 1917 évi február hó 14.

Lukács Ödön,
polgármesterhelyettes.

Gulácsy Endre halála.

Gulácsy Endre állami iskolai igazgatótanító, a Bihar megyei általános tanítóegyesület elnöke 42 éves korában Gyulán meghalt. Az általános tiszteltetésben állott igazgató operációinak vetette alá magát a gyulai kórházban. A műtét jól sikerült s a beteg egészen jobban lett, s a legszébb reményekkel várta teljes felgyógyulását.

Eppen haza akart utazni, amikor hirtelen rosszul lett s kedden, e hó 13-án délelőtt 10 órakor váratlanul meghalt. Az elhunyt a széles utcai állami iskola igazgatója volt s nagy tehetséget fejtett ki tanügyi tere s kaptársai között is nagy népszerűségnek örvendett. A mindennapi tanításon kívül, mint az állami iskolák és óvodák gondnokának előadja, rendkívül sokat dolgozott. A Bihar megyei Általános Tanító Egyesület elnökét vette el az elhunytban.

Holttestét hazaszállították s temetése ma délután 3 órakor lesz, a Széles utcai állami iskolából temetik el az olasz temetőben levő családi sírhelyre. Az elhunyt felesége és 5 gyermeke síratja.

Tordai Vasady Lejos kir. tanfelügyelő Gulácsy Endre elhunyt alkalmából közszolgálat megváltás címén a Bihar megyei hadbavonultak özvegyei és árvái alapjára 25 koronát adományozott.

A marhakereskedők négy millió korona forgalmat csináltak.

Felmentették Weisz Samut és társait.

A gyorsított eljárás szerint ítélkező második tanács Ember Géza elnöklésével tegnap fejezte be és egy heti tárgyalás után ítéletet hozott Weisz Samu és társai marhakereskedési ügyében.

A törvényszék Farkas István királyi ügyész vádbeszéde, Fried Janos dr, Tóth Ferenc dr, Fischer József dr (Kolozsvár) és Barna Miklós dr vádbeszédei után Weisz Samut és Berkovits Mórt 5 rendű, Weisz Mihályt 30 rendű és Weisz Gyulát 17 rendű, Friedmann Dávidot mint bünszegedet 18 rendű, hadiszállítás érdekei ellen elkövetett büntett vádjá alól felmentette s a nyomozó rendőrség tagjai ellen fenforogni látszó vétségek miatt az ítéletet jogerőre emelkedés után további eljárás végett Nagyvárad város polgármesteréhez teszi át.

Megállapítja az ítélet, hogy a tanuk vallomása szeint szósz nem történt, a marhakereskedésével tették, ami tulajdonképp nem jár. A tanuk a nyomozás során tett vallomásaikat visszavontak ugyan, de ezt azért tették, mert azt állították, hogy a rendőrség ültetelte őket, s ezt orvosi látlelettel is

igazolták. A törvényszék a tanuknak a bíróság előtt eskü alatt tett vallomását fogadta el.

Farkas István királyi ügyész az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be. Védők meggyugodtak az ítéletben. A letartóztatásban levő Berkovits Mórt, Weiss Samut és Friedmann Dávidot szabadlábra helyezték, mert a királyi ügyész további fogvatartásukat nem kívánta.

Érdekes, hogy a felmentett marhakereskedők a katonai kincstárnak 3886 darab marhát szállítottak s összesen négy millió korona forgalmat csináltak.

A Kath. Népszövetség farsangi ünnepélye.

Rendkívüli sikerűnek ígérkezik a Kath. Népszövetség vasárnapi farsangi ünnepélye. A közönség a Népszövetség valamennyi ünnepélyén egészen meg szokta tölni a Kath. Kör Szent László termét; ezek az ünnepélyek izléses, változatos műsorokkal igazán a keresztény Nagyvárad minden rétegét egybegyűjtik. A szereplők mindig Nagyvárad legjelesebb szónoki és művészi erői, akik a népszövetségi ünnepélyek színvonalát elsősorban emelték.

A vasárnapi ünnepély a Népszövetségnek ebben az évadban már ötödik háborús délutánja. Célja a legszebb jótekonyság gyakorlása: az ünnepélyt a Kath. Nővédő Egyesület anya- és csecsemővédő intézete javára rendezik. Belépti díj nincs, de önkéntes adományokat köszönettel fogadják. Fenntartott helyek a Kath. Kör háznagyánál megváltathatók este 6 és 8 óra között. Feldíjazások köszönettel fogadhatóak és hirtalpig nyugtáznak. Az ünnepélyt vasárnap d. u. 5 órakor a Kath. Kör Szent László termében tartják meg.

A műsor a következő:

1. a) Virágálmom: zongorán előadja Halász Erzsike. b) Schumann: Gyermekekjelent. Zongorán előadja Patzkó Elemér.
2. Szavalat, előadja Weber Rózeika.
3. Virágos réten. Teremt, éneklők Voronyák Olga, Isák Margit és Karay Magda.
4. a) Janssen: Csangye bongva szól a lantom. b) Kuc László: Sohsem nyit igazán virágot a cserf. Éneklők Szekenyás Anna.
5. Kaszinóból Pérosen, humoros magánjelent, előadja Balogh Emma.
6. Pompadour asszony macskáit. Tréfás zenei intermezzo. Előadják: Pompadour asszony: Vittenberger Erzsike. Háziúr: Irányi László. A Cioák karában énekelnek: Voronyák Olga, Karay Magda, Sebő Juliska, Sztachó Margit, Havas Olga, Kajaba Mariska, Lengyel Laura, Báthy Gabriella. Darabant Pirokska, Biró Gizella, Gollán Ilus, Szekenyás Anna, Csizsár Emilia, Barbu Viktória, Palánkay Juliánna. Zongorán kíséri Berastein Olga.

Az egyes számokat Óváry Magduska fogja bekouferálni.

* Gyönyörű rózsás arc a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és zappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesszereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István "Apolló" drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy-palota.

Hol lehet petrolenmot kapni?

Tegnap közölték azon kereskedők egy részének névsorát, akiknél a város által kiadott petrolenmot jegy ellenében a petrolenmot beszerzhető.

Mellettek kívül még a következő üzletekben szerezhető be petrolenmot:

Schwarz József Kolozsvári-u. 67, Sándor János Templom-tér 13, Jakobovits Ignác Templom-tér 3, Schwarz Samu Kolozsvári utca 52, Kövesi Albert Kolozsvár-u. 51, Meisel Ferenc Kolozsvári u. 46, Neumann László Báthory-u. 22, Grünwald Lőrinc Kolozsvári u. 44, Grossmann I. Kolozsvári u. 43, Slamovits Zali Kolozsvári-u. 34, Steiner Simon Kolozsvári-u. 31, Hönig Mór Várkapu-u. 1, Jakobovits Adolf Kolozsvári u. 21, Neumann D. Kolozsvári u. 10, Grünfeld Márton Kolozsvári u. 5, Stern Hermann Baross u. 7, Harmai Márton Vásár tér 14, Weiss Mayer Várkapu-u. 2, Bleyer Antal Várkapu u. 8, Schreiber Hermann Várkapu-utca 6, Wiener Zsófia Várkapu u. 3, Guttmann Eszmond Vásártér 24, Spitzer Ármán Vásártér 26, Guttmann Sámuel Ghillányi u. 52, Roth Daniel Ghillányi u. 4, Lichtman Mór Vásártér 6, Goldstein Szerén Ghillányi utca 16, Mózes Farkasné Ghillányi u. 30, Papp Mihály Terésia-u. 4, Dánárth József Rómer-u. 13, Isák Mihály Malom u. 29, Winder Lajos Malom-u. 17, Kohn Farkas Malom-u. 8, Marton Lajos Veres Balázs u. 6, Balogh János Veres Balázs u. 17, Ehrenfeld Márton Sánc u. 28, Sarkady A. Sánc u. 13, Kohn Dávid Sánc u. 10, Fürstch Jakab Gyár-u. 2, Blond Zsigmond Gyár u. 9, Oppenheim Sándor Gyár-u. 14, Gárd János Erzsébet-u. 2, Gross Gyula Hid u. 19, Silymási Ágostonné Patrónyi-telep, Sonnenwirth Mózes Gyár u. 48, Wartsch József Rákóczy-ut Kreszmári Lajosné Gyár u. 31, Spitzer Jakabné Gyár-u. 29, Kohn Neumann Albert Szarvas sor 11, Katz Józsefné Szarvas-sor 9, Blau Miksa Szarvas sor 7, Karfunkel Fülöp Zárda-u. 2, Benedek Testvérek Zöldfa u. 9, Újvári Fűszerüzlet Szent László tér 7, Weiss Vilmos Szent László tér 5, Weiss Bunni Szarvasi u. 22, Gross Teréz Baross u. 1, Fáradi I. Liget u. 7, Süberstein Arnold Várház-u. 39, Szabó G. László G. u. 3, Janni Nándor Vecsei Károly u., Fábian Imre Ralikovszky ut 24, Grünwald Nándorné Honvéd tüzérlaktanya, Schwarz Jakab Szarvasi-u. 23, Erdi Antal Szarvasi-u. 31, Vébi Róza Szarvasi u. 37, Blau G. Szarvas sor 49, Benedek David Szarvasi u. 46, Neumann József Szarvasi u. 32, Sára Jánosné Szarvasi-u. 18, Kohn Izrael Szarvasi u. 67, Moskovits Sámuel Szarvasi u., Schwarz L. Szarvas utca 28, Berner Hermann Szarvasi utca 82, Müller Ábrahám Vitéz utca 70, Farkas Mór Pacze u. 44, Schreiber Fülöp Pacze utca 26, Berger Halón Jókai utca 14, Fon Gizella Magyar utca 23, Goldstein László Magyar-utca 26, Hönig M. Jókai utca 19, Blum Lipót Hídvilág-utca 11, Ganner Vilmos Magyar utca 38, Grünfeld Jakabné Beóthy Ödön utca 74, Ábrahám Salamon Beóthy Ödön-utca 50, Farkas Salamonné Beóthy Ödön-utca 38, Lévai Mór Ghillányi utca 31, Ábrahám Imre Bányászor 15, Sonnenwirth Hermann Bányászor 17, Isák József Bányászor 25, Sternberg Salamon Bányászor 37, Kraussner Mórné Bányászor 83, Spitzer Menyhért Közép utca 17, Spitzer Katica Közép-utca 29, Seiner Benjamin Közép utca 15, Jakobovits L. Várház utca 2, Brucner Miksa Várház utca 4, S. Isidor Mórné Várház utca 6, Löw H. L. Hom-utca 6, Buba és Tarsa Szarvasi utca, Kovács Iréné Lakatos-utca 19, Weiss Mór Kálvária utca 10, Korbuc Páter Vízvezeték utca 20, Karger Sándor Vízvezeték utca 36, Imre István Vízvezetési utca 43, Vasváry Zsigmond Csengei utca 14, P. P. P. József Rákóczi u. 8, Róth Gyula Kórház u. 45, Vasváry Zsigmond Kórház utca 45,

Sütő Imre Lukács György u. 1, György Károly Bákóci u. 4, Perl Mór Rákóczi-u. 52, Klein A. Rákóczi u. 55, Nagy Ferenc Lukács György u. 52, Scher Hermann Széles u. 59, Róth József Széles u. 29, Rosinger Márton Halász u. 43, Kodics Sándorné Temető u. 23, Boros Imre Ferenc u. 2, Steinmayer Árpád Ferenc u. 22, Rosenberg Lajos Béke-u. 4, Fodor Istvánné Szőlőtelep u. 2, Klein M. Béke u. 2, Klein Elemér Szent János u. 28, Reich Sándor Szent János-u. 39, Schwarz Farkas Szent János u. 52, Spitz József Bajza u. 2, Klein Pál Nógál u. 4, Gyapai József Fűzes u. 27, Fodor Gábor Keskeny u. 2, Katz Márton Széles u. 14, Klein Mózesné Halász u. 17, Adler Mózes Halász u. 14, Szabó Lajos Halász u. 16, Csukermann Ignác Halász u. 8, Róza Demeter Eöses u. 50, Weiss Adolf Fűzes-u. 71, Leovvel György Rét u. 22, Stein Lajos Rét u. 17, Jakab Jakab Szécs Anna u. 20, Moskovits Soma Téglavető u. 14, Vörös Béla Téglavető u. 35, Markovits Ignác Párcs-u. 8, Weiss Emlánuel Szaniszló u. 33, Leókucza Józsefné Uri-u. 20, Hagymási Mór Uri u. 9, Fogasztási Szövetkezet Rákóczi-u. 6, Blaha István Rákóczy u. 10, Barts János Rákóczy-u. 7, Patrovics Mihály Rákóczi u. 2, Kádár János Rákóczi-ut 1.

HIREK

* **A polgármester a fővárosban.** Rimler Károly polgármester tegnap a fővárosba utazott, városi ügyekben. Főleg a szén beszerzése és szállítása ügyében utazott a polgármester Budapestre.

* **A városháza dísztermének használata.** Nagyváros város székházának dísztermét eddig a megfelelő helyiséggel nem bíró egyesületek, intézmények is használták, a város engedelmével előadások, gyűlések tartására. Az engedélyt Komlóssy József gazdasági tanácsnok adta meg a terep használatára. A városi tanács tegnapi ülésén Komlóssy József tanácsos vetette fel a kérdést s előadta, hogy a nagyterem minden egyes befűtésére 3 köbméter fa szükséges, tehát a fával való takarékoskodás céljából, legalább, míg a kemény téli idő tart, helyes volna a díszterem használatát beszüntetni. A tanácsban helyléssel fogadják a kérdés felvetését és elhatározták, hogy ezután nem a gazdasági tanácsos, hanem a tanácsülés határozza meg minden esetben, hogy a díszterem átengedését engedélyezi e, vagy nem.

* **Kongregációi élet.** Az Urak Mária-kongregációja ma este fél 7 kor tartja rendszeres összejövetelét a szokott helyen.

* **A Gyermekekről tesztelés utánja.** A vasárnapi Vigadóbeli nagy tea-délután a jótékony háborús szórakoztató délutánok egyik legsikerültebbjének ígérkezik. A művészeti pontok, a hangjáték, a gyermekek jelmezese felvonulása mind megannyi élvezetes szám. A Gyermekekről már eddig is rengeteg látványt küldtek keresztedőnk hírsorsolásra. Eddig a következők járultak ajándéktárgyakkal a sorsoláshoz: Hungaria cipőgyár (1 pár cipő), Miklós Juks, Fekete Sándor (utalvány 6-6 fany lepény lapra), Farkas és Vadász drogeriák, Husella Gyula, Simon Bláné, Sternberg J., Barna János, Szilágyi Erő, Hegedűs hírlapírók, Frankl Róza, Áruforg. r. t., Schön-Herman, Kepes Eszka, Aszódi Ferkó, Benedek testvérek, Schleifer Vilmosné, Kela-

men Béla, Sebő Imre, Elő József (Wurst cég), Csatáry, Kalenda.

* **Egy nagyvárad urleány autóbalesete.** Az elmúlt héten Szél Gitta nagyvárad urleány, aki mint műkedvelő a Szigligeti színházban sikerrel működött, egy barátjával Gyalu felé a hidegzámasi vízművek megtekintésére ment. Mikor kocsija a város határába ért, összeütközött egy másik szembejövő, sebeseen száguldo autóval. Az autó felborult és a benne ülők az árokba borultak. Szél Gitta aránylag elég szerencsésen, lábfejemódással és néhány könnyebb horzsolással menekült meg a könnyen végzetessé válható katasztrófától. Pár nap alatt ki is hozta sérüléseit.

* **A Kath. Népszövetség vetítőestéje.** Ma, csütörtökön a Kath. Népszövetség ismét vetítő estét rendez. Az est műsora a következő:

1. Harctéri események (aktuális).
2. Luta babája (humoros)
3. Ifjú Németország (látványos).
4. Örök kérdés (dráma).
5. Ő és új táncok (színes).
6. Végzetes hárszám (humoros).

Az előadás este 5 órakor kezdődik a Kath. Kör Szent László termében, a jótékony célra tekintettel N. N. ur az előadást zongorán kíséri. Belépti díj a Kath. Népszövetség és a Kath. Kör tagjai részére 20 fillér, másoknak 40 fillér.

* **Adományok hadi jótékony célra.** Dr. Cziffra Kálmán Nagyváros város főispánjának kezeihez a Nagyvárosi Református Tanítónképző intézet igazgatója Nagy Vilmos a tanítónképző intézet leányegyesülete február hó 7-iki ünnepélyek tiszta jövedelméből a hadiárvák segélyezésére 100 koronát, Winter Károly hadijótékonyági célokra 200 koronát adományozott.

* **Az Általános Takarékpénztár r.-t.** ma teszi közzé múlt évi mérlegét, mely ismét bizonyosságot adja annak, hogy ez a 15 év óta fennálló pénztárszervezet a nehéz időben is realis és óvatos vezetés mellett működik. Az elmúlt évben, habár a fél milliót meghaladó hadikölesön jegyzés tetemes része az intézet betéteiből vétetett ki, a betétek mégis emelkedtek, ami mindenesetre az intézet iránti bizalom jele. Az igazgatóság oly javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, hogy a takarékpénztár annyi osztályot fizesse az idén is, mint tavaly; ezenkívül a tartalékalapot is növeli, sőt szerény javadalmazásu tisztviselőinek fizetését is javította. A közgyűlésen egyúttal az igazgatóság és felügyelőbizottság újjáalakítása is megtörténik.

* **Négy helyen árulják a burgonyát.** A főjegyző tudatja a város közönségével, hogy a hideg időre való tekintettel olyképp intézkedett, miszerint a városi burgonyaárusház a hó 15-től kezdődőleg az alant következő tüzeltelhelyiségekben árusítással: Kugler és Andrányi cég volt üzlet helyisége Nagypiac tér, Tóth Lajos féle ház Széles utca 1, Olah Lajos féle ház Vitéz-utca, Pogány János féle ház Kolozsvári utca 60. sz. alatt.

* **Elmarad a Svárdström hangverseny.** A szigorított záróra rendelet ma, február 15-én életbelép és így Svárdström Valborg mára hirdetett hangversenye nem tartható meg. A rendezőség közli a közönséggel, hogy az előváltott jegyek árát a Hegedűs Hirlapiroda visszafizeti.

Nem korlátozzuk a buvárhajó harcot.

Budapest, február 14. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség jelenti: Külföldről oly hírek érkeznek, hogy Németország az Anglia elleni korlátozatlan buvárhajó hadjáratot gyöngíteni szándékozik Amerikára való tekintettel. A semleges államokra való tekintettel még egyszer teljes határozottsággal kijelentjük, hogy korlátozatlan buvárhajó hadjárat teljesen folyamatban van és azt semmiféle körülmények között sem fogjuk korlátozni.

*** Beöthy Pál állapota.** Budapesti tudósítók telefonon jelenti: Beöthy Pál képviselőházi elnök állapota szemből láthatóan javul. Naponta két óra hosszat sétál, látogatókat fogad. A politikai események és a Ház ülései iránt igen élénken érdeklődik, az ülésen azonban egyelőre nem jelenhetik meg, mivel annak izgalmait általában lemennek nézve. Tavaszra teljesen visszanyeri egészségét a beteg házának.

*** A magyar kir. operaház — udvari opera.** Budapesti tudósítók jelenti: A 8 Órai Újság közli, hogy április 11-én publikálja a magyar kir. operaháznak udvari operává való szervezését. Az állami költségek egy részét eszerint a királyi udvar fogják viselni.

*** Vilmos császár otthon.** Berlinből jelentik: Vilmos császár ma reggel hazaérkezett.

*** Levágta a lábát a vonat.** Tóth Gergely máv. kiszegítő fekező tegnap délelőtt a Nagyváradról Detrecen felé haladó vonaton ment mint kísérő. Mikor a vonat Kismarja állomás felé közeledett, Tóth Gergely elővette cigarettés dobozát, hogy rágyújtson. Éppen gyufát gyújtott, mikor hirtelen elvesztette egyensúlyát és a fekező emelvényről a robogó kocsi közé bukott. A vonat kerekelt mindkét lábát tőből lemetaszték, úgy szedték ki a sínek közül összeroncsolva, véresen. A legközelebbi vonattal behozták Nagyváradra s itt a biharmegyei kórházban vették ápolás alá. A rendőrség részéről Rocenberg Emil tisztviselő jelent meg a kórházban és kiballgatta a szerencsétlenül járt 20 éves, derék fiatalembert, aki hevesen tiltakozott megoperálása ellen. Dr. Práter Imre főorvos vette gyógykezelés alá az életveszélyesen sérült fiatal vasutasat. Még az esti órákban élt, azonban életbenmaradásához kevés reményt fűznek a kezelőorvosok, annál is inkább, mivel Tóth Gergely hallani sem akar amputálásáról.

*** Meghosszabbították a lábadozó katonák szabadságát.** A Lublini K. u. h. Reconvalenscens Abteilung parancsnoksága tegnap táviratban értesítette a nagyváradai rendőrséget, hogy a lublini lábadozó osztágtól szabadságot katonák szabadságidejét március elsejéig meghosszabbították.

*** A dohánygyár szépe.** A Vigadó mozgószínházban ma, csütörtökön és pénteken egy híres filmdráma „A dohánygyár szépe” kerül bemutatásra. A főszerepet Olga Desmond, a világszerte ismert művésznő játssza. A hatalmas sláger mellett egy pompás bohózat „Ó vagy senki” címmel lesz műsoron, míg természeti felvételekben a „fajlutya”-t láthatjuk. Előadások délután 5 órakor kezdődnek.

*** Algay Ignác visszajön.** Várdevelence vasúti állomásfőnöke: Huszár Bertalan Marosvásárhely vasúti állomás főnöke lett. Távozásával Nagyvárad tartsálmára rokonzenyes embert vezet. Utóda Algay Ignác állomásfőnök, aki Nagyváradon ugyanezen állomás főnöke volt.

*** Esti német jelentés.** Berlinből a Wolff-ügynökség jelenti: Egyik fronton sincs jelenteni való harci esemény.

*** Királyunk testvéröccse,** Miksa királyi herceg, — aki az utóbbi napokban több ízben képviselte a nagy nyilvánosság előtt IV. Károly királyt, — a királyi család egyik legnépszerűbb tagja Fényes pályafutásának kimagaslóbb eseményeit, híres sikertörténetével közli a *Külügy-Hadügy* mai száma. Ezenkívül rendkívül érdekes információkat tartalmaz az olvasó *Szülőgyi* Lajos dr. orsz. képviselő pártján katonai lejtőjéről a *mai aviatikáról*. A cikket *Prodan* György ok. gépészmérnök írta. Az *Egyesület* a hazok dolgozóival *Földes* Artúr dr. foglalkozik, a saját bevezetéses hírlapjával pedig *Konczler* Hugó dr. esztétikus. A Dumitroscuak jelentőségének megfontolása a kérdését *Pécsi* Alster dr. tárgyalja, *Fodor* Károly vivőmester pedig a szorongókat, mint a katonai előkészítés fontos eszközét ismerteti. A *Külügy-Hadügy* további érdekességei a hadiskola tisztek előkészítő intélyamáról, a katonatisztek napidijaiól, a rokkantok munkaszabásáról stb. szót. Megbízható hírei, katonai tanácsai fontosak minden egyes katonának és polgárnak és nem nélkülözhető ma sem a *Rendületi Közlönyök* tartalmát sem, amely egész területében állandóan megjelenik benne. Kitűnő elismerésről, ösztönzéséről, áthelyezéséről a *Külügy-Hadügy* útján tájékoztathatunk minden kiérdemelt. Szociális érdekek a kizárólag a lapban megjelenő katonai beutóügyi határozatok, amelyeket *Bogsch* Árpád dr. törvényszéki bíró közöl gondos szakudással. Az egyetlen magyar katonai hatilap előfizési ára negydedre 6 korona és megrendelhető *Ulló* ut. 11. szám alatt a kiadóhivatalban.

*** Vasúti tolvajok a törvényszék előtt.** Tegnap kezdte meg *Gyenge* Béla tanácsa Szujecz Illés és társai kűlügyének tárgyalását. Az ügyészség azzal vádolja őket, hogy csizmát, diót, szövetet, szappant loptak a vasúti kocsikból. A vádlottak tagadnak s azt állítják, hogy vették a holmikat katonáktól. Vass Károly, Kelenen Andás detektívek kihallgatása után a vasutasokat hallgatta ki a törvényszék. A vádlottak védői: *Gerő* Gusztáv dr. és *Beck* Alfréd dr.

*** Hirtelen halál.** Kovács Zuzánna 65 éves Beöthy Ödön utcán ma tegnap éjjel hirtelen elhunyt. Dr. Eitler Mór uzszi orvos szívrogtalomban állapította meg a halál okát. Az ügyészség megadta az engedélyt az eltemetésre. Az elhunyt orv. asszony fia éppen édesanyja halála órájában érkezett haza a harcterről.

*** Ertsey Péter lovagias afférja.** Budapesti tudósítók jelenti: Tegnap éjjel 1 órakor Ertsey Péter derecskei közjegyző volt biharmegyei képviselő a Magyar Világ kávéház előtt feleségével együtt kocsiába ült. Az Astoria szálloda előtt *Lakonaie* Pál tábornok főhadnagy, aki most érkezett meg szabadságra a harcterről, megállította a kocsit és felszólította Ertseyeket, hogy azonnal szálljanak ki a kocsiból, mivel ő már 20 koronát előleget fizetett a kocsiért. Ertseyék nem voltak hajlandók a kiszállásra, mire a főhadnagy botjával besúta a kocsit ablakát. A szőlők Ertseynek közét megsértették. Az ügynek lovagias uton lesz folytatása.

*** Kőhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szelotke.** Ár 1 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tájékoztató kapható.

*** Butorozott szobák** rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadó. Felvilágosítással szolgál a szobakiszolgáló (Zöldfa-épület.)

*** „Korona szappan-por.”** Nem kell szappan, sem szód, sem mosópor. Hőféltre mos, a ruháknak nem árt, mindenre csodás a törvényszéki vegyszeripari termék. Egy félki és doboz ára 25 kgr. rubara 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló” drogeria Nagyvárad Telefon 13-02.

ŐR felvétetik a Fekete Sashoz. Jelentkezhetni a gondnoki irodában. Sas-passage 24 számú lépcső.

*** A Polgári takarékszövetkezet** 19. évi sulatának törzsletételei a megadott orszákkal együtt a hó 29 től kezdve kifizetettnek.

*** Polgári takarékszövetkezet** biztosít. Ár 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

SZINHÁZ

Heti műsora

Csütörtök: Rip van Winkle.
Péntek: Kárpáthy Zoltán.
Szombat délután: Nagy a kislány.
Szombat este: Három a kislány.
Vasárnap délután: Lili.
Vasárnap este: Családfő.

IRODALOM

Uj Idők. Az Uj Idők a heti számban Herceg Ferenc Tűz a pusztában című elbeszélése mellett ott találjuk Jakab Odon novelláját Villámok az éjszakában címmel. Elbeszélések irak még Szederkányi Árra (Nira visszatér) és Fodor Gyula (A három völgy) Szöllőssy Zoltán Jelyzetek a csillagok címen cikkek foglalkozik a művésztársasággal. Verset Szendrői László O.áh Gabor írt. Ismert és Városi Zseni legújabb könyvéről, a *Grechus* könyvéről, a polgári életképek rovata. Molnár Jenő csevegése, fordított magyar stb., egészítik ki a lap szövegét.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: P. PAPP KÁROLY

VIGADÓ mozgó-színház

Csütörtök
A dohánygyár szépe
dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

URANIA mozgó-színház

Csütörtök
A hét másik
vigjáték 2 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLO mozgó-színház

Csütörtök
A frankon haramia
dráma 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

Heti árjegyzék:

- HADI MOZSÁR PORCELLÁN ÜTŐVEL . 6 K**
- China ezüst kenyér kosár fogóval . . . 5 K
- China ezüst cukor tartó fogóval . . . 5 K
- China ezüst vaj tartó fogóval . . . 5 K
- China ezüst cukor kosár fogóval . . . 5 K
- China ezüst gyümölcs állvány tállal . . . 5 K
- China ezüst dohányzó készlet tálcával . . . 5 K
- China ezüst gyümölcs kosár színezve . . . 5 K
- Alpaca torta állvány majolika betéttel . . . 5 K
- Alpaca kenyér kosár majolika betéttel . . . 5 K
- China ezüst talpas állvány színes üveggel . . . 5 K
- Majolika vizes kancsó színezve . . . 5 K
- Majolika tésztás tál színezve 6 tányérral . . . 5 K
- Majolika virágváza színezve roccoco . . . 5 K
- Befőttes készlet színes roccoco 6 tányérral . . . 5 K
- Befőttes állvány színes 6 tányérral . . . 5 K
- Likőr készlet tálcával aranyozva 6 szem . . . 5 K
- Boros készlet roccoco aranyozva 6 szem . . . 5 K
- Sörös készlet roccoco aranyozva 6 szem . . . 5 K
- China ezüst talpas gyümölcs állvány . . . 10 K
- Mosdó készlet fayence színes roccoco . . . 10 K
- Gyermek mosdó készlet színes felszerelve . . . 10 K
- Fűszer készlet színes felszerelve állvánnyal . . . 10 K
- Teás készlet színes aranyozással 6 szem . . . 12 K
- Kávés készlet színes aranyozással 6 szem . . . 12 K
- Feketekávés készlet tálcával színes 6 sz. . . 12 K
- Ebédli készlet sz. aranyozással roccoco 6 sz. . . 36 K
- Ebédli kész. sz. aranyozással roccoco 12 sz. . . 80 K

Konyha felszerelések, zománcozott acél főzőedények, Evőeszközök, kávéházi és vendéglői felszerelések.

Répheretezés, ablak üvegezés
gyorsan és pontosan előnyös árban készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Eladó muraközi mén.

A nagyváradai lat. szert. káptalan iklódi gazdaságában eladó egy 6 éves sárga telivér muraközimén

Bővebb felvilágosítást nyújt Jancsó Lajos számtartó. Iklód puszt. u. p. Nagyvárad, Telefon 495.

806 - 1917. élv. sz.

Hirdetmény!

Az 1881. évi XLI. t. cz. 34. § ának rendelkezései szerint közzétesszük, hogy Nagyvárad város közigazgatási bizottsága a m. kir. kérés. miniszter utca 2380-1917. I. B. sz. rendelkezéssel a nagyvárad katonai járványkórház mellett levő temető céljaira szükséges ingatlanok megszerzésére névben a kisajátítási eljárás elrendelte. Ennek megtartására 1917. évi március 14. ikének d. e. 9 óráját Nagyvárad város székházának bizottsági termébe tűzte ki.

Ezen tárgyalás megtartása előtt a fent említett törvény rendelkezés alapján az összes iratok és tervrajzok a folyó évi február hó 12. évi 27. éig terjedő időben a városház közigazg. irodájában (I. emelet 25. sz.) 15 napi közszemlére lesznek kitéve, hol is az érdekeltek azokat bármikor a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a kisajátítási tárgyaláson azaz 1917. évi március hó 14. ikén d. e. 9 órakor saját érdekében annál is inkább jelenjenek meg, mert a kisajátítási terv felett a bizottság akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg. A tárgyaláson jogában áll minden érdekeltnak a kisajátítási terv s minden tulajdonosnak a felajánlott ár ellen felszólalási kifogásait jegyzőkönyvba vétetni. Ennek elmulasztása esetében, ugy a kisajátítási terv mint a felajánlott ár elfogajottnak tekintetik.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

Egyebekbe az idézett törvény 34. és következő § aiban foglaltak tartandók szem előtt.

Miről Gyarmati Teréz, Stic Mihály, Sebestyén Jánosné, Szilvási Róza, ugyis mint kk. Sebestyén Róza, János, László, Margitt. gyámja és más érdekeltek jelen hirdetményen értesítettek.

Nagyvárad, 1917. évi febr. 11.

Rimler Károly
polgármester.

VIGADÓ

mozgó színház

Nagyvárad, Fekete Sas-Passage.

Csütörtök, péntek

A

dohánygyár szépe.

Dráma 3 felvonásban.
Főszereplő Olga Desmond.

Ő vagy senki

Bohózat.

Fajkutya.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű táncszalon

Nagyvárad,

Park-szálloda

Nagy Szent-u. 1.

előtében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kávéházakban egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk Szilgigeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

Telefon 11-53.

